

MODTAGET

26 MAJ 2015

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

m.fl.
c/o advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Dato: 26. maj 2015
Sagsbeh.: amv
Sagsnr.: 15-210-06495

Deres ref.: 600096
ModtagerID: 17000144
+ bilag

De har den 30. december 2014 ansøgt om fri proces til en retssag mod Forsvarsministeriet.

Civilstyrelsen kan ikke imødekomme Deres ansøgning, idet De efter Civilstyrelsens opfattelse ikke har rimelig grund til at føre proces.

Afgørelsen er truffet efter retsplejelovens §§ 328 og 329.

Det er efter retsplejelovens § 328, stk. 1, en betingelse for at give fri proces, at ansøgeren skønnes at have rimelig grund til at føre proces.

I vurderingen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces, indgår efter retsplejelovens § 328, stk. 2, blandt andet:

- 1) sagens betydning for ansøgeren,
- 2) udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen,
- 3) sagsgenstandens størrelse,
- 4) størrelsen af de forventede omkostninger og
- 5) muligheden for at få sagen afgjort ved et administrativt nævn eller et privat klage- eller ankenævn, der er godkendt af erhvervs- og vækstministeren.

Civilstyrelsen kan endvidere efter retsplejelovens § 329 give fri proces, når særlige grunde taler derfor, selvom betingelserne i lovens §§ 325 og 328, ikke er opfyldt.

Adelgade 11-13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk
sikkerpost@civilstyrelsen.dk

Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har en væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at der med sager af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse navnlig sigtes til sager, der rejser hidtil uafklarede lovfortolkningsspørgsmål, sager af mere betydende indgreb over for enkeltpersoner eller grupper samt sager, hvor afgørelsen vil kunne tjene som præjudikat ved senere tilfælde.

Det er efter praksis en betingelse for at give fri proces, at ansøgeren har rimelig grund til at føre proces, herunder at der er udsigt til, at ansøgeren vil få medhold i sagen. Denne overordnede betingelse gælder, selvom en sag må anses for at være principiel, idet der i sådanne sager skal foreligge i hvert fald en vis udsigt til medhold.

Det fremgår af sagen, at De ved stævning af 24. oktober 2014 på ny har anlagt en retssag mod Forsvarsministeriet. Der er nedlagt påstand om, at Forsvarsministeriet skal betale 60.001 kr. til hver af sagsøgerne. Endvidere er der nedlagt en påstand om, at Forsvarsministeriet principalt skal anerkende under nærværende retssags behandling at have pligt til at tilvejebringe effektiv oplysning af sagsøgernes rimeligt begrundede anførsler om tortur, m.v. jf. Statens undersøgelsesforpligtelser ifølge Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3, jf. art. 1, der ved lov nr. 285 af 1992 er inkorporeret som en del af national dansk ret. Subsidiært at have pligt til at foranledige en effektiv, officiel, uafhængig og særskilt undersøgelse af, om sagsøgerne har været udsat for tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf som følge af sagsøgtes handlinger og/eller undladelser jf. Statens undersøgelsesforpligtelser ifølge Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 3, jf. art. 1, der ved lov nr. 285 af 1992 er inkorporeret i dansk ret.

De har oplyst, at Deres betalingspåstand angår godtgørelse for tort, og at påstanden er forhøjet med 10.000 kr. i forhold til de tidligere påstande om tort som følge af krænkelse af art. 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (herefter EMRK) på grund af sagsbehandlingstiden ved

de danske domstole i forbindelse med behandlingen af Deres tidligere anlagte sager mod Forsvarsministeriet.

Civilstyrelsen har tidligere truffet afgørelse om fri proces. Ved afgørelse af 12. september 2012 som fastholdt ved afgørelse af 5. oktober 2012 har Civilstyrelsen afslået at meddele fri proces til sagsøger 1,

, (Civilstyrelsens journalnummer 12-210-26307) til en sag mod Forsvarsministeriet med påstand om betaling af 50.001 kr. i tortgodtgørelse og anerkendelsespåstande svarende til såvel den principale som den subsidiære påstand i nærværende sag.

Civilstyrelsens afslag på fri proces er stadfæstet af Procesbevillingsnævnet.

Civilstyrelsen har endvidere vedrørende sagsøger 2-23 tidligere truffet afgørelse om fri proces (Civilstyrelsens journalnummer 13-210-00025). Civilstyrelsen afslog den 13. august 2013 en ansøgning om fri proces fra disse sagsøgere til en sag mod Forsvarsministeriet med påstand svarende til det ovenfor anførte vedrørende sagsøger 1.

Civilstyrelsens afslag på fri proces er stadfæstet af Procesbevillingsnævnet.

Retssagerne mod Forsvarsministeriet blev behandlet ved Østre Landsret efter henvisning fra Københavns Byret. Ved kendelse af 24. oktober 2014 stadfæstede Højesteret Østre Landsrets kendelse af 23. december 2013 om afvisning af sagerne på grund af udeblivelse fra retsmøde.

De har oplyst, at der er fremkommet nye faktiske omstændigheder og jus siden Civilstyrelsens seneste afgørelse.

De har blandt andet anført, at der nu foreligger retsmedicinske undersøgelser af yderligere 11 af sagsøgerne, og at resultaterne er fremlagt som bilag til retssagen.

Endvidere har De som årsag til den fornyede anlæggelse af sagen henvist til, at Højesteret ved kendelsen af 24. oktober 2014 har ændret praksis.

Civilstyrelsen bemærker, at der herudover i det væsentlige er gjort de samme forhold gældende i Deres stævning af 24. oktober 2014, som i de

tidligere stævninger, og at nærværende sag efter Civilstyrelsens opfattelse reelt er tilsvarende de afviste sager, uanset at påstanden på betaling af tort er forhøjet med 10.000 kr. for hver af sagsøgerne.

De har således også i stævning af den 24. oktober 2014 gjort gældende, at danske styrker frihedsberøvede Dem og i forbindelse med retsstridige forhør udsatte Dem for nedværdigende og umenneskelig behandling, samt at de danske styrker ved at overlade Dem til irakisk politi er medansvarlige for den nedværdigende behandling og tortur, som De efterfølgende blev udsat for, hvilket de danske styrker som minimum måtte forvente ville finde sted.

De har til støtte for Deres påstande om undersøgelsespligt navnlig gjort gældende, at Deres oplysninger om tortur er rimeligt begrundede, og at der derfor foreligger en pligt til at iværksætte en undersøgelse i medfør af EMRK art. 3. Der foreligger en skærpet pligt, når der foreligger oplysninger om religiøst motiveret vold og alvorlige personangreb. De har anført, at der tale om rimelig begrundede krav, idet alle sagsøgere i det helt væsentlige har afgivet samstemmende oplysninger, og at en navngiven dansk soldat har været vidne til krænkelser omfattet af art. 3 i forbindelse med operationen. De har i relation til Deres påstande om Forsvarsministeriets undersøgelsespligt ligeledes henvist til FN's torturkonvention. Endvidere har de indsendt kopi af Institut for Menneskerettigheders delrapport, Væbnet konflikt 2014-15.

Efter en gennemgang af sagens oplysninger er det Civilstyrelsens vurdering, at De på det foreliggende grundlag ikke har tilstrækkelig udsigt til at få medhold i de påstande, som De har nedlagt under sagen.

Civilstyrelsen har herved lagt vægt på, at Deres eventuelle krav på godtgørelse for tort på 50.001 kr. til hver af sagsøgerne efter Civilstyrelsens opfattelse må anses for at være forældede.

Det fremgår af § 30, stk. 1, i lov nr. 522 af 6. juni 2007 om forældelse af fordringer (forældelsesloven), at loven finder anvendelse på krav, som er stiftet før lovens ikrafttræden, men som forældes efter 1. januar 2008.

Efter den tidligere bestemmelse i § 1, nr. 5, i lov nr. 247 af 22. december 1908 om forældelse af visse fordringer (1908-loven) galdt der for fordring på erstatning eller godtgørelse for skade uden for kontrakt en 5-årig forældelsesfrist. Da Deres krav støttes på almindelige erstatningsregler er det Civilstyrelsens opfattelse, at Deres krav om tortgodtgørelse er omfattet af denne bestemmelse.

Det fremgår af 1908-lovens § 2, at forældelsesfristen regnes fra det tidspunkt, hvor fordringen af fordringshaveren kan kræves betalt. Ved erstatningskrav uden for kontraktsforhold løber fristen som udgangspunkt fra skadens indtræden. Skadens indtræden anses i den forbindelse for indtrådt, når den skadevoldende handling er ophørt.

De har oplyst, at De alle den 25. november 2004 blev tilbageholdt og arresteret, og at De herefter blev tilbageholdt i en periode, der for de sagsøgere, som efter det oplyste er frigivet sidst, er frigivet primo februar 2005, mens hovedparten er frigivet i løbet af december 2004.

Civilstyrelsen finder på baggrund heraf, at Deres krav er forældet senest primo februar 2010 efter 1908-loven, hvorefter overgangsbestemmelserne i forældelseslovens § 30 finder anvendelse.

Det fremgår af forældelseslovens § 30, stk. 1, at det senest mulige tidspunkt for forældelse anvendes ved krav, som forældes i perioden 1. januar 2008 til 1. januar 2011. Såfremt 1908-loven og forældelsesloven fører til forskellige tidspunkter for forældelse, vil det seneste tidspunkt skulle anvendes.

Efter forældelseslovens § 3, stk. 1, forældes en fordring på erstatning eller godtgørelse for skade uden for kontrakt efter 3 år. Forældelsesfristen for fordringer på erstatning og godtgørelse for skade forvoldt uden for kontrakt løber fra tidspunktet for skadens indtræden, jf. forældelseslovens § 2, stk. 4. Efter forældelsesloven vil Deres krav således være forældede senest primo februar 2008.

Det er på denne baggrund Civilstyrelsens opfattelse, at Deres krav er forældede primo februar 2010, jf. 1908-lovens § 1, nr. 5, jf. forældelseslovens § 30, stk. 1.

Civilstyrelsen tilføjer, at De ikke har fremlagt oplysninger eller godtgjort omstændigheder, der efter Civilstyrelsens opfattelse kan føre til, at forældelsesfristen i medfør af § 3, stk. 2, skal regnes fra et senere tidspunkt som følge af, at De var ubekendt med fordringen, eller at De har været afskåret fra at afbryde forældelsen på grund af ukendskab til skyldnerens opholdssted eller på grund af en hindring, som ikke beror på Deres forhold, jf. forældelseslovens § 14, stk. 1.

Det er endvidere Civilstyrelsens opfattelse, at der ikke er oplyst om omstændigheder eller forhold i øvrigt, der kan medføre, at der er grundlag for at se bort fra forældelsesfristen. Herunder finder Civilstyrelsen, at der ikke foreligger materiel atypicitet, og at Deres eventuelle krav på godtgørelse for tort derfor skal afgøres efter de bestemmelser i forældelsesloven, der er anført ovenfor.

Civilstyrelsen finder, at oplysningerne om Deres helbredsmæssige og sociale forhold ikke kan begrunde, at fristen skal beregnes fra et senere tidspunkt.

Civilstyrelsen finder endvidere, at det ikke er Forsvarsministeriet, der har bevisbyrden for, at det ikke skulle bero på Deres egne forhold, at De har været hindret i at afbryde forældelsesfristen.

De har anført, at såfremt de danske forældelsesregler afskærer Dem fra at rejse krav mod Forsvarsministeriet, vil dette være i strid med Danmarks forpligtelse til at stille effektive retsmidler til rådighed for Dem. De har i den forbindelse henvist til art. 13 i EMRK, jf. art. 3.

Det er Civilstyrelsens opfattelse, at EMRK anerkender, at nationale forældelsesregler varetager anerkendelsesværdige formål, medmindre forældelsesreglerne er urimeligt korte eller afskærer den berettigede reel mulighed for at gøre et krav gældende.

Civilstyrelsen finder det på ikke godtgjort, at De ikke har haft adgang til effektive retsmidler. Civilstyrelsen bemærker, at De ikke har sandsynliggjort, at De har været afskåret fra at rette krav imod Forsvarsministeriet efter Deres frigivelse. Det er endvidere Civilstyrelsens vurdering, at forældelsesfristen ikke kan anses for urimeligt kort.

Det er på denne baggrund Civilstyrelsens opfattelse, at det ikke er i strid med art. 13 eller andre bestemmelser i EMRK, at anse Deres krav for at være forældede.

Deres henvisning til FN's torturkonvention kan heller ikke i sig selv føre til en ændret vurdering af spørgsmålet om forældelse.

For så vidt angår del af Deres påstand, som angår godtgørelse for lang sagsbehandlingstid ved de danske domstole, finder Civilstyrelsen heller ikke, at De har udsigt til at få medhold, idet den medgåede tid fra De anlagde den første af sagerne, sagsøger 1's sag, til alle sagernes afslutning som følge af udeblivelse, ikke kan anses for at have længde, som udgør en krænkelse. Det tilføjes i den forbindelse, at efter anlæggelsen af den første retssag ved stævning af 13. september 2013 anlagde de efterfølgende yderligere fire sager, hvoraf den seneste retssag er anlagt ved stævning af 28. december 2012.

Det bemærkes, at det i forhold til behandlingen af Deres tidligere ansøgninger om fri proces vedrørende retssager anlagt mod Forsvarsministeriet også dengang var Civilstyrelsens opfattelse, at Deres eventuelle krav på godtgørelse på tort var forældede. De oplysninger, der er fremlagt i forbindelse med nærværende sag, kan efter Civilstyrelsens opfattelse ikke medføre en ændret vurdering af, hvorvidt der på nuværende tidspunkt er indtrådt forældelse.

For så vidt angår Deres påstande om Forsvarsministeriets undersøgelsespligt er det tillige fortsat Civilstyrelsens vurdering, at De ikke har udsigt til at få medhold. Styrelsen har herved lagt vægt på, at Operation Green Desert fandt sted efter magtoverdragelsen, og at Irak på dette tidspunkt havde opnået fuld suverænitet.

De har Deres replik i nærværende sag som i de tidligere sager blandt andet henvist til *Al-Skeini and Others v. the United Kingdom*. De har endvidere henvist til *Jaloud v. the Netherlands* og har anført, at det blandt andet af bilag 1 kan udledes, at der foreligger dansk jurisdiktion.

På grundlag af sagens oplysninger er det Civilstyrelsens opfattelse, at der ikke foreligger dansk jurisdiktion, jf. EMRK artikel 1, idet Irak på tidspunktet for operationen havde fuld suverænitet, og idet gennemførelsen af operationen ikke i øvrigt gav de danske styrker en sådan kontrol eller sådanne beføjelser over området eller over Dem, at der på dette grundlag skabtes ekstraterritorial jurisdiktion i henhold til EMRK.

Civilstyrelsen finder således, at der ikke ved Operation Green Desert eller i forbindelse hermed har foreligget dansk jurisdiktion i henhold til EMRK artikel 1, idet der ikke foreligger sådanne særlige forhold, at der kan ske en udstrækning af dansk jurisdiktion uden for det danske territorium. Civilstyrelsen henviser herved til *Al-Skeini and Others v. the United Kingdom* §§ 131-150, herunder navnlig §§ 144-150 med henvisning til §§ 18 og 19 om betydningen af FN resolution 1546 og magtoverdragelsen i forbindelse med landets opnåelse af fuld suverænitet den 30. juni 2004.

Deres henvisning til *Jaloud v. the Netherlands* kan endvidere efter Civilstyrelsens opfattelse ikke føre til en anden vurdering, idet sagen angår spørgsmålet om hollandsk jurisdiktion vedrørende undersøgelse af et dødsfald den 21. april 2004 i forbindelse med de internationale styrkers tilstedeværelse i Irak i henhold FN resolution 1483. Sagen angår således tiden inden magtoverdragelsen i juni 2004 og kan efter Civilstyrelsens opfattelse ikke medføre en anden vurdering af spørgsmålet om udstrækning af dansk suverænitet i forbindelse med Operation Green Desert.

Det er på denne baggrund Civilstyrelsens vurdering, at De ikke har udsigt til at få medhold i, at der i henhold til EMRK art. 3 i forbindelse med behandlingen af de retssager, som De har anlagt, skal foretages en undersøgelse, og at det ikke kan udledes af blandt andet bilag 1, at der foreligger dansk jurisdiktion.

Deres henvisning til FN's torturkonvention kan ikke føre til en ændret vurdering af Forsvarsministeriets pligt til at iværksætte en undersøgelse, idet det ligeledes i denne sammenhæng er en betingelse, at der foreligger dansk jurisdiktion.

Det er herefter Civilstyrelsens opfattelse, at betingelserne for at meddele fri proces ikke er opfyldt, idet De ikke har den fornødne udsigt til at få medhold. Civilstyrelsen finder derfor, at betingelserne for at meddele fri proces efter retsplejelovens §§ 328 og 329 ikke er opfyldt.

De har i Deres ansøgning om fri proces anført en række forhold, som efter Deres opfattelse betyder, at det vil være "ulovligt" at meddele fri proces, fordi sagen angår spørgsmål af vidtrækkende betydning vedrørende Danmarks overholdelse af internationale forpligtelser.

Til støtte for ansøgningen har De blandt andet flere gange henvist til Højesterets kendelse af 17. september 2013, idet De har anført, Højesterets begrundelse for ikke at imødekomme Forsvarsministeriets anmodning om sikkerhedsstillelse, understøtter at der bør meddeles fri proces. De har anført i Deres ansøgning, at Højesterets kendelse må forstås således, at en prøvelse af Deres sag ikke alene er påkrævet, men også i allerhøjeste grad er ønskelig.

Efter Civilstyrelsens opfattelse kan det ikke af Højesterets kendelse om sikkerhedsstillelse udledes, at sagens karakter i forhold til spørgsmålet om fri proces medfører, at der allerede af den grund bør meddeles fri proces, og at der ikke er grundlag for fortolke kendelsen på den måde De har anført.

Civilstyrelsen bemærker i den forbindelse endvidere, at der ikke af internationale konventioner kan udledes et retskrav på fri proces i civile sager. Det kan således heller ikke af EMRK art. 6 udledes, at De har krav på fri proces i den anlagte retssag mod Forsvarsministeriet.

Der foreligger efter Civilstyrelsens opfattelse ikke en krænkelse af konventionen, såfremt afgørelsen om fri proces er truffet på grundlag af en saglig og konkret vurdering af sagens nærmere omstændigheder. Der henvises til

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, Art. 1-9, 3. udgave, side 390 ff (Kommenteret af Peer Lorenzen m.fl., Jurist- og Økonomforbundets Forlag).

Tilsvarende gælder efter Civilstyrelsens opfattelse også Deres henvisning til EMRK art. 13, som ikke kan antages at have en mere vidtgående rækkevidde end art. 6 vedrørende effektive retsmidler i form af fri proces.

Civilstyrelsen tilføjer i forhold til art. 13 og Deres påstand 2 om iværksættelse af en undersøgelse, at der som anført ovenfor efter Civilstyrelsens opfattelse ikke foreligger en pligt for Deres modpart til at foretage en sådan undersøgelse, hvorfor der heller ikke i medfør af art. 13 kan udledes et retskrav herpå eller på fri proces til førelse af en retssag om dette spørgsmål.

Spørgsmålet om Danmarks overholdelse af internationale forpligtelser betyder ikke i sig selv, at der ved vurderingen af, om betingelserne for at meddele fri proces er opfyldt, ikke kan ske inddragelse af sagens forventede udfald, ligesom der heller ikke alene med henvisning til sagens karakter og/eller kompleksitet kan udledes et retskrav på fri proces i henhold til internationale konventioner uden en nærmere vurdering af sagens konkrete omstændigheder.

Deres henvisning til Retsplejerådets betænkning 1436/2005 Reform af den civile retspleje III, Adgang til domstolene, side 366 kan efter Civilstyrelsens opfattelse heller ikke føre til en anden vurdering af, om betingelserne for at meddele fri proces er opfyldt, idet De som anført ovenfor ikke kan anses for at have den fornødne udsigt til at få medhold i de påstande, som De har nedlagt under sagen.

For så vidt angår Deres bemærkninger om sagens åbenbare offentlige interesse, herunder dokumentarfilmen "Et civiliseret land" tilføjer Civilstyrelsen, at den omstændighed, at en sag har opnået betydelig omtale i medier med videre, ikke betyder, at betingelserne for at meddele fri proces efter § 329 kan anses for opfyldt under henvisning til sagens almindelige offentlige interesse.

Civilstyrelsen henviser i øvrigt til det i de tidligere afgørelser anførte om afslag på fri proces.

Det tilføjes, at Civilstyrelsen ikke ved afgørelsen om fri proces har taget stilling til, hvorvidt de danske styrker har handlet ansvarspådragende i forbindelse med Operation Green Desert, og om betingelserne for at pålægge Forsvarsministeriet at betale Dem godtgørelse for tort i øvrigt er til stede.

Klagevejledning

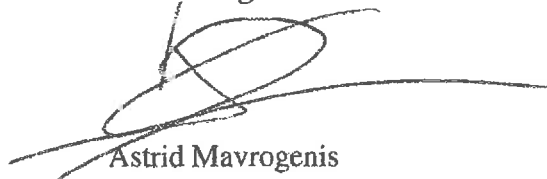
Denne afgørelse kan påklages til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger efter, at ansøgeren har fået meddelelse om afslaget. Procesbevillingsnævnet har åbent fra kl. 9.00 til kl. 15.00 mandag til fredag. Klagen skal være nævnets sekretariat i hænde senest kl. 15.00 den dag, hvor klagefristen udløber. Hvis afgørelsen modtages med posten en lørdag, udløber klagefristen kl. 15.00 om fredagen 27 dage efter.

Klagen sendes til Procesbevillingsnævnet, St. Kongensgade 1-3, 2. sal, 1264 København K. Med klagen vedlægges kopi af den afgørelse, der påklages.

En eventuel klage til Procesbevillingsnævnet bør ske i så god tid, at nævnet kan nå at behandle klagen forinden, sagen afsluttes ved, at hovedforhandlingen har fundet sted eller ved, at der er afsagt dom eller indgået forlig.

Civilstyrelsens vejledning om persondataloven vedlægges.

Med venlig hilsen

Astrid Mavrogenis

Civilstyrelsens vejledning om persondataloven

Denne vejledning indeholder oplysninger om de rettigheder, man har efter persondataloven. Det vil af det ledsagende brev fremgå i hvilken konkret sammenhæng vejledningen har betydning.

Civilstyrelsen er en styrelse under Justitsministeriet, der administrerer lovgivningen på en række forskellige områder.

Civilstyrelsen behandler blandt andet ansøgninger om fri proces.

De kan få mere at vide om Civilstyrelsen på styrelsens hjemmeside www.civilstyrelsen.dk.

Al journalisering og tekstbehandling i styrelsen foregår elektronisk. Det betyder, at styrelsens sagsbehandling er omfattet af persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer).

Efter denne lov har man som udgangspunkt:

- Ret til at bede om indsigt i de oplysninger, der edb-behandles om en selv.
- Ret til at gøre indsigelse mod, at oplysningerne edb-behandles.
- Ret til at kræve berigtigelse, sletning eller blokering af oplysninger, der er urigtige, vildledende eller på lignende måde er behandlet på edb i strid med lovgivningen (se eventuelt nærmere om disse rettigheder i lovens § 31, 35 og 37, som er optrykt nedenfor).

§ 31. Fremsetter en person begæring herom, skal den dataansvarlige give den pågældende meddelelse om, hvorvidt der behandles oplysninger om

vedkommende. Behandles sådanne oplysninger, skal der på en let forståelig måde gives den registrerede meddelelse om,

- 1) hvilke oplysninger der behandles,
- 2) behandlingens formål,
- 3) kategorierne af modtagere af oplysningerne og
- 4) tilgængelig information om, hvorfra disse oplysninger stammer.

Stk. 2. Den dataansvarlige skal snarest besvare begæringer som nævnt i stk.

1. Er begæringen ikke besvaret inden 4 uger efter modtagelsen, skal den dataansvarlige underrette den pågældende om grunden hertil. samt om, hvornår afgørelsen kan forventes at foreligge.

...

§ 35. Den registrerede kan til enhver tid over for den dataansvarlige gøre indsigelse mod, at oplysninger om vedkommende gøres til genstand for behandling.

Stk. 2. Hvis indsigelse efter stk. 1 er berettiget, må behandlingen ikke længere omfatte de pågældende oplysninger.

§ 37. Den dataansvarlige skal berigtige slette eller blokere oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende eller på lignende måde er behandlet i strid med lov eller bestemmelser udstedt i medfør af lov, hvis en registreret person fremsætter anmodning herom.

Stk. 2. Den dataansvarlige skal underrette den tredjemand, hvortil oplysningerne er videregivet, om, at de videregivne oplysninger er berigtiget, slettet eller blokeret i henhold til stk. 1, hvis en registreret person fremsætter anmodning herom. Dette gælder dog ikke, hvis underretningen viser sig umulig eller er uforholdsmæssigt vanskelig.

De kan få mere at vide om persondataloven på Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk.

JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN

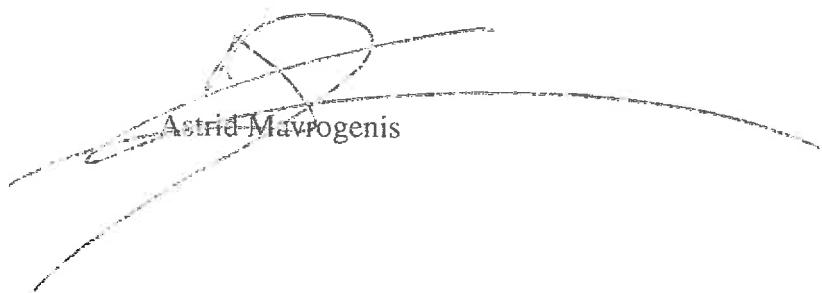
m.fl.
c/o advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Dato: 18. maj 2015
Sagsbeh.: amv
Sagsnr.: 15-210-06495

Deres ref.: 600096
ModtagerID: 17000144

Civilstyrelsen bad Dem ved brev af 22. januar 2015 blandt andet om at indsende kopi af svarskriftet, når dette forelå. De har efterfølgende indsendt yderligere til sagen, herunder Deres replik. Civilstyrelsen har imidlertid fortsat ikke modtaget kopi af svarskriftet, hvorfor Civilstyrelsen erindrer Dem om snarest at indsende dette.

Med venlig hilsen

Astrid Mavrogenis

Adelgade 11-13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk
stk@civilstyrelsen.dk

ADVOKATFIRMA
CHRISTIAN HARLANG

Civilstyrelsen
Adelgade 11 - 13
1304 København K

K O P I

Pr. e-mail civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk
og alm. post

13. februar 2015
J.nr. 600096
CHA/PEH

Vedr. J. nr. 15-210-06495: Ansøgning om fri proces, m.fl.
mod Forsvarsministeriet

Civilstyrelsen har ved skrivelse af 22. januar 2015 anmodet om følgende:

"Til brug for behandlingen af Deres ansøgning bedes De oplyse, hvorvidt De opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces, jf. retsplejelovens § 325, idet Civilstyrelsen bemærker, at det fremgår af ansøgningens side 34, at De også opfylder betingelserne i § 329."

Som det fremgår af forsiden på ansøgningen er der tale om en "Ansøgning om fri proces - principielle sager".

Jeg kan for mine klienter bekræfte, at de søger om bevilling af fri proces på grundlag af retsplejelovens § 329, subsidiært § 325.

Jeg bemærker i den forbindelse - som redegjort for i ansøgningen s. 34 f.f. - at selv om udfaldet af ansøgers retssag - der er af en klart principiel karakter og af almindelig offentlig interesse - rent faktisk måtte være både "...tvivlsom..." og "...mest sandsynligt, at ansøgeren ikke vil få medhold i sagen..." betyder dette altså ikke, at ansøger er afskåret fra at blive bevilget fri proces efter retsplejelovens § 329.

Hvad angår retsplejelovens § 325 bemærkes:

Som nævnt i ansøgningen s. 33 har Højesteret i sin kendelse af 17. september 2013 (UfR 2013.3358 H) fastlagt følgende bærende præmisser, jf. s. 10, 3. afsnit:

"De foreliggende sager angår den danske stats ansvar for påstået tortur i forbindelse med, at dansk militær i Basra i Irak angiveligt tilbageholdt et antal lokale og overgav dem til irakisk politi. Efter det oplyste om de økonomiske forhold, der hvor de kærende bor, er der grund til at antage, at et krav om sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger reelt vil kunne afskære de anlagte retssager. Sagernes helt særlige karakter og omstændigheder – den danske stats mulige ansvar for militær magtudøvelse i udlandet og de angiveligt ressourcetsvage ofre for tortur i udlandet sammenholdt med statens begrænsede interesse i sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger – indebærer efter Højesterets opfattelse, at det vil være urimeligt at imødekomme Forsvarsministeriets anmodning om sikkerhedsstillelse. Højesteret fritager derfor de elleve kærende for at stille sikkerhed for sagsomkostninger." (understreget her)

Det for Højesteret oplyste, fremgår af bilag 6 og støttebilag 2 til kæremålet, Højesterets sagsnr. 135/2013 (kopi vedlagt). Bilag 6 er CIA, World Factbook om Irak, opdateret 7. maj 2013, hvoraf fremgår at GDP per capita var USD 4.600 (2012 estimated). For god ordens skyld skal det nævnes, at ifølge den senest tilgængelige udgave af CIA, World Factbook (vedlagt) er GDP per capita USD 7.100 (2013 estimated).

Ifølge støttebilag 2 har den højstlønnede en månedlig indtægt på ca. 7.000 kr.

Det er således åbenbart, at ingen af sagsøgerne har en indtægt, der kommer i nærheden af indtægtsgrænsen for fri proces på 304.000 kr.

Civilstyrelsen har endvidere anmodet om en nærmere redegørelse for betalingspåstanden.

Det kan oplyses, at betalingspåstanden på 60.001 kr. alene udgøres af sagsøgernes krav på tort, herunder tillige en godtgørelse som følge af den påberåbte EMRK art. 6 krænkelse.

Påstandsbeløbet er således - indtil videre - uden krav om tabsopgørelsesafhængige erstatningskrav af nogen art.

I tilfælde af at der på et senere tidspunkt under sagen evt. måtte fremkomme tilstrækkelig dokumentation for eksistensen af tabsopgørelsesafhængige krav, vil jeg til Civilstyrelsen fremsende særskilt ansøgning om fri proces hertil.

Af Østre Landsrets skrivelse af 27. januar 2015 fremgår, at landsretten har fastsat fristen for svarskrift til d. 2. marts 2015.

Pr. d.d. er svarskriftet ikke modtaget.

Med venlig hilsen

Christian Harlang

INDKALBET

22 JAN 2015

**JUSTITSMINISTERIET
CIVILSTYRELSEN**

m. fl.
c/o advokat Christian Harlang
Nytorv 5
1450 København K

Dato: 22. januar 2015
Sagsbeh.: amv
Sagsnr.: 15-210-06495

Deres ref.: 600096
ModtagerID: 17000144

Civilstyrelsen har ved e-mail af 30. december 2014 modtaget Deres ansøgning om fri proces med bilag til en sag mod Forsvarsministeriet. Den 8. januar 2015 har Civilstyrelsen endvidere modtaget ansøgning om fri proces og kopi af stævning af 24. oktober 2014 med bilag.

Til brug for behandlingen af Deres ansøgning bedes De oplyse, hvorvidt De opfylder de økonomiske betingelser for at få fri proces, jf. retsplejelovens § 325, idet Civilstyrelsen bemærker, at det fremgår af ansøgningens side 34, at De *også* opfylder betingelserne i § 329.

De bedes endvidere nærmere redegøre for Deres betalingspåstand, idet det fremgår af stævningens side 5, at beløbet angår tort, på stævningens side 7 er der i forbindelse med opgørelse af kravet anført tort, erstatning, m.v, og af ansøgningen om fri proces side 49 fremgår, at det gøres gældende, at ansøgerne har ret til tabt arbejdsfortjeneste, helbredelsesudgifter, godtgørelse for svie og smerte, varigt mén og erhvervsevnetab. Såfremt Deres betalingspåstand angår andre poster end tort, bedes der nærmere redegjort for hver enkelt ansøgers krav og vedlagt eventuel dokumentation.

Det tilføjes, at Civilstyrelsen ikke herved har taget stilling til, hvorvidt der er indtrådt forældelse.

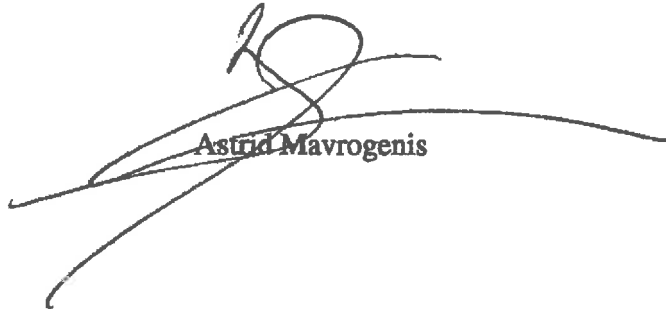
Civilstyrelsen beder Dem endelig oplyse, hvilken frist Østre Landsret har fastsat for modpartens indlevering af svarskrift. Såfremt svarskriftet foreligger bedes dette indsendt i kopi.

Adelgade 11-13
1304 København K
Telefon: 33 92 33 34
Fax: 39 20 45 05
www.civilstyrelsen.dk
civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk
sikkerpost@civilstyrelsen.dk

De ubedte oplysninger bedes indsendt inden 6 uger med henvisning til
Civilstyrelsens journalnummer.

Civilstyrelsen forventer at træffe afgørelse om fri proces 4-6 måneder fra
den første modtagelse af ansøgningen.

Med venlig hilsen

Astrid Mavrogenis